

Připomínky KDP ČR k Návrhu zákona o úpravě některých vztahů v souvislosti s vystoupením Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku z Evropské unie

Z eKLEPu jsme zjistili, že do vnějšího připomínkového řízení nebyl zaslán Návrh zákona o úpravě některých vztahů v souvislosti s vystoupením Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku z Evropské unie ([sněmovní tisk č. 368](#)). Obecně chápeme nutnost rychlé operativní reakce ČR na situaci týkající se vystoupení Velké Británie z EU. Přesto bychom chtěli i v podobných případech nabídnout naši pomoc, kdy jsme připraveni reagovat operativně i ve zkrácených lhůtách. Stejně jako v minulosti nám jde především o to, aby nová legislativa při aplikaci v praxi nepůsobila výkladové problémy a nejasnosti a zbytečně nekomplikovala podnikání a život lidí. Při zběžném studiu navrženého textu, včetně důvodové zprávy, se objevují některé otázky, které může daný návrh vyvolávat. Proto dále uvádíme některé poznámky a náměty k tomuto návrhu. Domníváme se, že dále uvedené skutečností by bylo vhodné minimálně zohlednit v případných výkladech nové právní nomy se strany státní správy, případně zvážit, byť i následnou, legislativní úpravu. Jsme si vědomi nutnosti urychleného schválení dané právní normy, přesto (z hlediska případných reakcí v oblasti legislativy) posíláme tyto připomínky v kopii i do Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu ČR.

Daň z příjmů

1. Je sporné, z hlediska aplikace osvobození při výplatě podílu na zisku a prodeje obchodních podílů, zda bude Velká Británie považována za členský stát, a pokud ano, tak do kdy. Domníváme se, že úprava § 12 odst. 1. poslední věta a § 12 odst. 2 mohou být z tohoto hlediska ve vzájemném rozporu.

2. Sporné se nám jeví také konstatování v důvodové zprávě, že pokud poplatník, který je rezidentem Velké Británie (tedy uvedený v § 12 odst. 1), poskytne ode dne vystoupení z EU dar poplatníkovi z Velké Británie (tedy uvedenému v § 12 odst. 2, nicméně pouze pro účely jeho vlastní daňové povinnosti), není možné jej uplatnit jako odčitatelnou položku. Dle předloženého textu zákona bude mít na základě § 12 odst. 2 poplatník, který je rezidentem v ČR či v jiném členském státě, naopak možnost takovouto odčitatelnou položku (v podobě daru daňovému rezidentovi Velké Británie) uplatnit. Pak by však mohla vznikat otázka, zda kombinací obou ustanovení nemůže dojít k nepřipustné diskriminaci ve smyslu článku 23 smlouvy o zamezení dvojímu zdanění mezi Velkou Británií a ČSFR (č. 89/1992 Sb.).

3. Dále bychom také chtěli upozornit na rozpor v témž ustanovení, tj. § 12 odst. 1 poslední věta část za středníkem, kde se uvádí: „*to neplatí pro daň vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně a pro zajištění daně*“. Pokud totiž v případě fyzických osob – členů orgánů – nerezidentů ČR bude vybírána srážková daň z jejich odměn (např. odměna za výkon funkce jednatele) a v průběhu zdaňovacího období by byli považováni za občany třetích zemí nebo mimo EHP/EU, tak zde bude docházet k diskriminaci z pohledu možnosti podání daňového přiznání k dani z příjmů (viz § 36 odst. 8 z. č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů). Navrhujeme tedy proto pod odst. 1 zahrnout i poslední větu část za středníkem.

4. Není také zcela zřejmé pozbytí účinnosti § 12 odst. 2 v návaznosti na ustanovení § 30. Může se jednat o „definici v kruhu“, kdy není jasné, kdy má § 12 odst. 2 pozbyt účinnosti. Ustanovení § 30 odst. 2 se nemá aplikovat ve vztahu k § 12 odst. 2 a je pak otázkou, kdy má tedy § 12 odst. 2 pozbyt účinnosti.

Postavení jednotlivce v rámci pracovněprávních vztahů

5.1. Jako nevyhovující se nám jeví též § 8 části páté návrhu zákona.

Tento paragraf zjednodušuje přístup na trh práce pouze občanům Spojeného království, jejichž výkon práce v základním pracovněprávním vztahu podle zákoníku práce započal přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Rozumíme tedy, že se bude vztahovat pouze na občany Spojeného království, kteří mají uzavřenou pracovní smlouvu s českým zaměstnavatelem podle českého zákoníku práce.

V praxi se však setkáváme s různými strukturami pracovního poměru, např.

- občan Spojeného království vykonává funkci jednatele / statutárního zástupce české společnosti
- občan Spojeného království v České republice vykonává samostatnou výdělečnou činnost
- občan Spojeného království má uzavřenou pracovní smlouvu se zaměstnavatelem Spojeného království (tzv. právní zaměstnavatel) a je vyslán k výkonu činnosti k

českému zaměstnavateli, s kterým ale žádnou pracovní smlouvu neuzavírá, tzv. vyslání.

Výše uvedené pracovní vztahy nesplňují podmínku uvedenou v § 8 návrhu zákona.

5.2. Důvodová zpráva uvádí, že navrhovaný zákon by měl zajišťovat reciprocitu ke garancím nabízených českým občanům Spojeným královstvím. Britská vláda nabízí všem českým (a evropským) občanům pobývajícím ke dni brexitu ve Spojeném království právo automaticky zde pobývat a pracovat na základě platného dokladu totožnosti, a to až do 31. prosince 2020.

Tato britská úprava je mnohem benevolentnější než navrhovaná úprava českého zákona, která stanovuje řadu podmínek, za kterých může občan Spojeného království pobývat a pracovat v České republice po dané přechodné období.

V souladu s výše uvedeným by bylo vhodné, aby zákon o úpravě některých vztahů v souvislosti s vystoupením Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie stanovil podmínku pouze platného dokladu totožnosti občana Spojeného království ke dni brexitu pro pobyt a pro povolení pracovat na území České republiky do 31. prosince 2020.

Zamezilo by se tak řadě nejasností a situacím, kdy někteří občané Spojeného království, kteří pobývají a pracují v České republice ke dni brexitu, nebudou moci využít § 8 návrhu zákona a budou tak v nevýhodném postavení. Z výše uvedeného je zřejmé, že návrh zákona může působit praktické výkladové problémy, které by bylo možné odstranit, byť zkráceným připomínkovým řízením.

Sociální zabezpečení

6. Dále si dovoluujeme upozornit na zásadní dopady vystoupení Velké Británie a Severního Irska v oblasti sociálního zabezpečení, a to jak na občany ČR, kteří pracovali ve Velké Británii tak na občany Velké Británie, kteří pracovali v ČR. Předložený návrh pokrývá pouze oblast podpory v nezaměstnanosti, nicméně daleko významnější dopad na dotčené subjekty bude mít vystoupení v oblasti důchodového pojištění. Nebude-li přijato žádné opatření, ztratí tyto osoby nároky související s dobou pojištění ve druhém státě, což by mohlo vést ke ztrátě nároku na starobní důchod. Doporučujeme proto urychleně přijmout opatření zamezující těmto dopadům.

Zpracoval: Ing. Jiří Nesrovnal, člen Prezidia a vedoucí Sekce DPPO

Připomínky zaslali: Ing. Jiří Nesrovnal, člen Prezidia a vedoucí Sekce DPPO, Ing. Lucie Waďurová, LL.M., vedoucí Sekce DPFO, Ing. Ditta Hlaváčková, MBA, Ing. Jaroslava Špinarová

Rozdělovník:

1. Ministerstvo vnitra
2. Ministerstvo spravedlnosti
3. Ministerstvo financí
4. Ministerstvo práce a sociálních věcí
5. Ministerstvo zahraničních věcí
6. Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu ČR